

MONUMENTNUMMER	:	05-15
ADRES	:	Waalbandijk 19 Neerijnen
DATUM AANWIJZING	:	26 augustus 1997
BESCHERMD DOOR	:	Gemeente Neerijnen
BESCHRIJVING GEWIJZIGD	:	2013
KADASTRAALNUMMER	:	
NAAM OBJECT	:	Café/biljart Neerijnen
OMVANG OBJECT	:	Erf met café en woonhuis
HUIDIGE FUNCTIE	:	Café / woonhuis
OORSPRONKELIJKE FUNCTIE	:	Boerderij/café/winkel
BOUWJAAR	:	1842 / 1905
ARCHITECT	:	
BOUWTYPE	:	T-boerderij met langsideel
BOUWSTIJL	:	
TUINKENMERKEN	:	
LITERATUUR / ARCHIEF	:	
OPMERKINGEN	:	
BESCHRIJVING	:	<p>Dit woonhuis/café is markant gelegen op de kruising van de (voor rivierdorpen karakteristieke) Voorstraat en Waalbandijk. Het bepaalt met het tegenover gelegen pand Waalbandijk 17 vanouds de entree tot het dorp Neerijnen.</p> <p>Het pand is blijkens een opschrift op een balk gebouwd in 1842, wellicht nog als halleboerderij onder aan de dijk. In ieder geval bevond zich op de plaats van het souterrain onder de huidige caféruimte een winkel, toegankelijk via de rechter zijgevel. Via de winkel kwam men in het toenmalige café , waarvan de vergunning tenminste teruggaat tot 1891 vermoedelijk na een brand is in 1905 het voorhuis verhoogd en kreeg het pand haar huidige uiterlijk. De entree naar het café kwam toen op dijkniveau te liggen.</p> <p>Het in kruisverband gemetselde, bakstenen gebouw is opgetrokken op L- vormige grondslag met een breed achterhuis en een dwars geplaatst, aan de rechter zijde smaller voorhuis. Het voorhuis telt twee bouwlagen - waarinder een souterrain - onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt schilddak met aan voor- en achterzijde een gebroken schild. Het achterhuis telt één bouwlaag onder een met riet gedekt schilddak met zogenaamd Betuws overstek aan de achterzijde. Een deel van het achterhuis - vlak achter het voorhuis - is verhoogd. Dit gedeelte heeft een plat dak.</p> <p>Vrijwel alle vensters zijn voorzien van een lekdorpel vervaardigd van lekdorpeltegels. De luiken voor de vensters zijn verwijderd.</p> <p>Voorgevel: de symmetrisch ingedeelde voorgevel bevat in het midden de entree met een paneeldeur met klein ovaal glaspaneel en daarboven een enkelruits bovenlicht. Ter weerszijden bevindt zich een venster met 4-ruits schuifraam en enkelruits bovenlicht. Vensters en entree worden ontlast door een steens segmentboog met gepleisterde sluitsteen. De koppen aan de bovenzijde van de boog zijn eveneens gepleisterd. De gevel wordt afgesloten met een geprofileerde bakgoot op klossen. Het dakvlak bevat twee niet oorspronkelijke dakkapellen.</p> <p>Linker zijgevel: de linker zijgevel van het voorhuis heeft in het souterrain rechts een venster met niet oorspronkelijke indeling en links een groot ingehakt venster van oudere datum. De begane grond bevat een venster met 4-ruits schuifraam en enkelruits bovenlicht. Het venster heeft een getoogde bovendorpel en het wordt ontlast door een steens segmentboog met gepleisterde sluitsteen. De gevel wordt afgesloten met een geprofileerde bakgoot op klossen.</p> <p>De linker zijgevel van het achterhuis bevat drie halfronde gietijzeren stalramen met drie verschillende roedeversdelingen. Het verhoogde gedeelte bevat een venster met 4-ruits schuifraam en enkelruits bovenlicht.</p> <p>Achtergevel: het achterdakvlak van het voorhuis bevat een dakkapel met 4-ruits venster. In</p>

de achtergevel is een grote schuifpui aangebracht op de plaats waar zich de deel deur bevond. Links daarvan bevindt zich een gietijzeren stalraam. Geheel rechts is een stolpvenster aangebracht op de plaats van een deur. Een deel van het deurkozijn is in de gevel gehandhaafd. Het overstek is aan de onderzijde dichtgezet met planken. In het midden bevindt zich de hooiopening.

Rechter zijgevel: de rechter zijgevel van het voorhuis bevat in het souterrain van links naar rechts een deur met 3-ruits bovenlicht, een venster, een deur met enkelruits zijlichten (een zogenaamd melkmeisje) en een klein enkelruits venster.

De begane grond heeft links een venster met 4-ruits schuifraam en enkelruits bovenlicht en rechts een smal 3-ruits schuifvenster. De vensters op de begane grond hebben een getoogde bovendorpel en ze worden ontlast door een steens segmentboog met gepleisterde sluitsteen. De gevel wordt afgesloten met een geprofileerde bakgoot op klossen.

De rechter zijgevel van het achterhuis bevat van links naar rechts een deur met 4-ruits glaspaneel, een kruisvormig ingedeeld venster met twee 4-ruits draairamen en 2-ruits bovenlichten en een enkelruits tweelicht. Het verhoogde deel bevat een enkelruits schuifvenster met enkelruits bovenlicht.

MOTIVATIE

- : Voormalige T-boerderij met dorpscafé uit 1842, vergroot in 1905. Hoewel het pand op diverse plaatsen is aangetast - met name waar het gaat om venster(indeling) -, kan toch de volgende waardering aan het pand worden toegekend.

Architectuurhistorische criteria:

- het object valt op door esthetische kwaliteiten, het heeft gave verhoudingen en een bijzondere detaillering in vormgeving en materiaalgebruik.

Stedenbouwkundige criteria:

- het object is onderdeel van een historisch gegroeid stedelijk gebied en speelt daarin een structuur- en beeldbepalende rol.

Cultuurhistorische criteria:

- het object is van belang vanwege haar functie en daarmee samenhangende verschijningsvorm, welke verbonden is met een historische ontwikkeling. Het betreft hier enerzijds een boerderij aan de dijk, anderzijds een/het dorpscafé, waar onder meer verkopeningen plaatsvonden.

VERGUNDE WIJZIGINGEN

: